

Лімітувати неможливо скасувати. НБУ ставить ліберальну кому!

Національний банк України скасував всі обмеження на репатріацію дивідендів для покращення інвестиційного клімату, як це було передбачено дорожньою картою з валютної лібералізації. Про це повідомляє прес-служба НБУ.

З 10.07.2019 р. бізнес з іноземним капіталом більше не обмежується лімітом на перерахування дивідендів за кордон або на рахунки нерезидентів в Україні в розмірі 12 млн євро на місяць для однієї юридичної особи.

Катерина БРЕДУЛЯК, юрист ЮФ EVRIS

**E V R
I S**

З моменту набрання чинності Законом України «Про валюту і валютні операції» для НБУ одним з пріоритетних завдань дорожньої карти скасування валютних обмежень залишалася спрощення репатріації дивідендів за кордон. Звичайно, НБУ вводить валютні послаблення, враховуючи поступову стабілізацію економічної ситуації в країні. Останні зміни, які мали покращити інвестиційний клімат в Україні, відбулися 08.05.2019 р. Набрала чинності Постанова НБУ №66 від 07.05.2019 р. «Про внесення змін до Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті», згідно з якою було збільшено ліміт на репатріацію дивідендів з 7 до 12 млн євро на місяць. Слід зазначити, що це вже друге збільшення ліміту впродовж цього року. Ще в лютому 2019 р. НБУ збільшував ліміт на репатріацію дивідендів з 7 млн доларів США до 7 млн євро на місяць. Вказані розміри лімітів не були критичними для макрофінансової стабільності.

10.07.2019 р., втілюючи мету покращень для інвестиційного клімату, НБУ взагалі скасував обмеження на репатріацію дивідендів. Це чергове валютне послаблення було затверджене Постановою

НБУ №91 від 09.07.2019 р. «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», що набуває чинності 10.07.2019 р. (Постанова №91). Постанова №91 вносить зміни одразу до двох Постанов НБУ: №5 — якою затверджено Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, та №8 якою затверджено Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції.

За останні три тижні це вже третє валютне послаблення. Попередні два послаблення НБУ: скасування вимоги щодо обов'язкового продажу валютних надходжень та ліміту на фінансування представництв українського бізнесу за кордоном.

Слід зазначити, що репатріація дивідендів не здійснює суттєвого впливу на ринок, оскільки купівля валюти на такі цілі є незначною. У 2019 р. бізнес перерахував за кордон менше дивідендів, ніж за аналогічний період минулого року. Отже, зростання іноземних інвестицій майже не відчується, але в будь-якому випадку бізнес може тільки позитивно реагувати на такі зміни.

Олександр КАМША, адвокат ЮФ «Ілляшев та Партнери»

Зміни щодо скасування ліміту в 12 млн євро на один місяць на репатріацію дивідендів були затверджені Постановою Правління Національного банку №91 від 09.07.2019 р. «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України». Зазначена постанова набула чинності 10.07.2019 р.

Виплата дивідендів — це один з основних елементів розподілу прибутку підприємства. Вищевказані заходи лібералізації валютної політики дозволять іноземним інвесторам більше не обмежуватися у переказі дивідендів за кордон або на рахунки нерезидентів в Україні. Таке послаблення — це черговий крок від Національного банку України на шляху переходу від валютного контролю до валютного нагляду. Відомі випадки, коли українські підприємства, накопичивши кошти для виплати дивідендів своїм

учасникам-нерезидентам, не змогли своєчасно їх перерахувати через валютні обмеження, що жодним чином не впливає на покращення інвестиційного іміджу країни.

Зазначені зміни повинні покращити інвестиційний клімат України та зацікавити потенційних інвесторів у подальшому збільшенні кількості інвестицій. Адже тепер кожен підприємець буде впевнений у можливості повернення отриманих дивідендів від діяльності на власні рахунки в будь-якій країні. Однією з головних передумов залучення інвестицій в країну є вільний рух капіталу. Потрібно буде стежити за обсягами виведення капіталів на користь нерезидентів, адже це зможе спричинити зміни курсу національної валюти. Однак Національний банк запевняє, що такі обсяги не повинні бути значними та спричинити негативні наслідки для України.

Ілона МИЛОСТИВА, юрист EQUITY

Чинне на сьогодні законодавство містить в собі застарілі механізми регуляції та контролю, що лише перешкоджають залученню іноземних інвесторів у довготривалі інвестиційні проекти. Адже прибуток від таких інвестицій був чітко обмежений на законодавчому рівні. Тому важливим напрямком розвитку є поступова дерегуляція та лібералізація економіки.

Простими словами, репатріація — це повернення доходів іноземного підприємства, які останнє отримує в Україні. До скасування обмежень банку дозволялося повернення дивідендів за корпоративними правами за кордон та на відкриті в Україні рахунки нерезидентів виключно в межах 12 млн євро протягом 1-го місяця. Відтепер розмір дивідендів обмежується виключно інвестиційним потенціалом нерезидента, що значно сприяє покращенню інвестиційного середовища в Україні.

За офіційною інформацією НБУ, вказана лібералізація не повинна негативно вплинути на економічну стабільність України, оскільки обсяг купівлі валюти для перерахування дивідендів за кордон складає 4% від загальної попиту на іноземну валюту.

Окрім того, варто зазначити, що податок на репатріацію дивідендів в Україні складає 15%. Тобто іноземний інвестор зобов'язаний сплачувати 15% від свого доходу в бюджет України. Отже, скасування обмежень щодо суми повернення дивідендів за кордон сприятиме збільшенню податкових надходжень до державного бюджету.

НБУ поступово продовжує процес валютної лібералізації, в результаті якої вже скасовано близько 30 обмежень на валютному ринку, що є важливим кроком до вільного руху капіталу. При цьому досі чинними залишаються такі обмеження щодо купівлі валюти та переказу коштів за кордон або на відкритий в Україні рахунок нерезидента:

- фізична особа-резидент лише для власних потреб може здійснювати переказ коштів з України за кордон протягом року на суму, що не перевищує 50 тис. євро;
- українські юридичні та фізичні особи-підприємці можуть здійснювати валютні операції для своєї підприємницької діяльності протягом року на суму, що не перевищує 2 млн євро;
- повернення за кордон коштів, отриманих іноземними інвесторами за операціями з продажу цінних паперів, корпоративних прав, зменшення статутного капіталу, допускається лише за умови, що протягом останнього місяця така особа здійснює переказ валюти в межах, що не перевищують 5 млн євро.

Таким чином, зазначені валютні послаблення сприятимуть залученню іноземних інвестицій та покращенню економічних умов для розвитку вільного ринку капіталу в Україні.

Анастасія ВОРОНОВА, юрист AVELLUM

Вперше обмеження на репатріацію дивідендів було встановлено Національним банком України у вересні 2014 р. Тоді регулятор заборонив репатріацію дивідендів для всіх юридичних осіб, окрім публічних акціонерних товариств. Проте вже з березня 2015 р. заборона на репатріацію дивідендів поширювалася на всіх без винятку юридичних осіб.

Поступове послаблення обмежень на репатріацію дивідендів почалося у червні 2016 р. Тоді Національний банк України дозволив репатріацію дивідендів за період з 2014 р. до 2015 р. на суму

не більше ніж 5 млн доларів США (або еквівалент в іншій валюті) протягом 1-го місяця.

Згодом Національний банк України додатково пом'якшив відповідне обмеження, дозволивши у березні 2018 р. репатріацію дивідендів за період до 2017 р. (включно), проте в межах ліміту 7 млн доларів США (або еквівалент в іншій валюті) на місяць. У травні 2019 р. відповідний ліміт був збільшений до 12 млн євро на місяць (або еквівалент в іншій валюті), а потім регулятор скасував його остаточно.

Скасування обмеження на репатріацію дивідендів є надзвичайно важливим поліпшенням для іноземних інвесторів та водночас важливими валютними послабленнями (зокрема, скасуванням обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті). Це вказує на позитивну динаміку ринку та свідчить про те, що українська економіка впевнено відновлюється. Як наслідок, поступово поліпшується інвестиційна привабливість України для іноземного бізнесу.

Мануел АЙРАПЕТОВ, старший юрист SDM Partners

Постановою передбачено скасування ліміту на виплату дивідендів іноземним інвесторам/нерезидентам на банківські рахунки за кордоном та/або в Україні, а також обмеження щодо співпраці з банками. Відповідно до вимог попереднього регулювання, банки мали право проводити операції з виплати дивідендів іноземними інвесторами та нерезидентами в сумі, що еквівалентна 12 млн євро в період 1-го календарного місяця.

Окрім того, попереднє регулювання вводило обмеження для бізнесу на фактичну імплементацію такої операції з виплати дивідендів. Зокрема, передбачалося, що операцію з виплати дивідендів можна проводити лише з одного банку. Таким чином, бізнес був зобов'язаний акумулювати гро-

шові кошти на рахунках в одному банку та саме з нього проводити операції. Змінити банк можна було тільки за умови проходження певної письмової процедури.

За даними НБУ, таке рішення щодо співпраці з банками. Відповідно до вимог попереднього регулювання, банки мали право проводити операції з виплати дивідендів іноземними інвесторами та нерезидентами в сумі, що еквівалентна 12 млн євро в період 1-го календарного місяця.

Відтепер бізнес не обмежений лімітом за сумою операції з виплати дивідендів іноземним інвесторам/нерезидентам та має право обирати будь-яку кількість банків, з яких можна проводити операції з виплати дивідендів. [М](#)

